

Vláda schválila zákon, který rozšiřuje možnost zapojení obyvatel do obrany státu

4.1.2023 - | Ministerstvo obrany ČR

Ministerstvo obrany navrhlo novelizaci několika zákonů týkajících se obrany a bezpečnosti. „Konflikt na Ukrajině, a obecně vývoj v bezpečnostní oblasti ukazují, že musíme být schopni jednat rychle a posilovat svou obranyschopnost nepoměrně intenzivněji než dosud. Současná branná legislativa to bohužel v řadě oblastí komplikuje, a proto jsme připravili tuto komplexní novelu,” řekla po jednání kabinetu ministryně obrany Jana Černochová.

Dobrovolné předurčení

Novela zavádí některé klíčové novinky. Například institut tzv. dobrovolného předurčení, který přinese další možnost, jak se může občan dobrovolně zapojit do obrany státu. „Už nyní mají občané možnost stát se vojáky z povolání, vstoupit do aktivní zálohy nebo se zúčastnit dobrovolného vojenského cvičení. Dobrovolné předurčení bude čtvrtou možností, jak se budou občané moci zapojit,” vysvětluje ministryně.

Pokud se občan rozhodne pro dobrovolné předurčení, znamená to pro něj bezprostředně pouze absolvování zdravotní prohlídky. Zároveň se tím však zavazuje k povinnosti zúčastnit se cvičení a osvojit si základní vojenské dovednosti, pokud by došlo k podstatnému zhoršení bezpečnostní situace. O uspořádání takového cvičení by musela rozhodnout vláda se souhlasem Poslanecké sněmovny.

„Ze čtyř možností, jak se zapojit do obranyschopnosti státu, bude dobrovolné předurčení tou nejméně zatěžující. Chceme vyjít vstříc těm, kteří chtějí pro svou zemi něco udělat, ale třeba z pracovních nebo osobních důvodů nemohou vstoupit do aktivní zálohy či se zúčastnit dobrovolného vojenského cvičení,” konstatuje ministryně.

Odměňování vojáků aktivní zálohy

Kromě zavedení nového institutu dobrovolného předurčení se mění i některé věci v oblasti již existujících možností zapojení, zejména u aktivní zálohy. „Vojáci v aktivní záloze mají svou práci, své rodiny a přesto se rozhodli obětovat svůj čas k tomu, aby se zapojili do posilování obranyschopnosti své vlasti. Chceme proto nabídnout stávajícím vojákům v aktivní záloze stabilizační příspěvek 24 tisíc ročně a nově příchozím vojákům stejnou částku jako náborový příspěvek. Bude možné zvýšit i odměnu, a to v závislosti na služebním hodnocení,” popisuje Černochová.

E-government

Další změnou je mnohem rozsáhlejší aplikace základních principů tzv. e-governmentu, tj. že úřady mají obíhat data, nikoliv občané. Ministerstvo obrany proto bude moci využít data a údaje v informačních systémech veřejné správy k obrannému plánování a přípravě na krizové situaci i mimo stav ohrožení státu a válečný stav.

Návrh zákona proto stanoví, že rezort obrany bude využívat údaje o občanech, kteří mají brannou povinnost, a které jsou obsaženy v registrech a informačních systémech jiných úřadů. Kromě základních údajů, jako je jméno, bydliště, datum narození apod. jde o údaje, které mohou být pro ozbrojené síly České republiky užitečné, tj. například vlastnictví zbrojního, řidičského či pilotního

průkazu, případně údaje o předchozí vojenské službě. Ministerstvo obrany bude mít současně možnost tato data pravidelně aktualizovat.

Dnes je situace taková, že údaje využitelné pro přípravu na krizové stavy mohou být shromažďovány až za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, což je pozdě. Tato data potřebuje Ministerstvo obrany pro plánovací a přípravné práce mnohem dříve, než se něco děje.

Technické změny

A v neposlední řadě se mění řada technických věcí, jako jsou například pravidla pro používání bezpilotních prostředků v blízkosti objektů důležitých pro obranu státu, případně zavedení institutu tzv. vojenského vlaku a mimořádného vojenského vlaku. Cílem bude získání priority při přidělování kapacity železnice v případech, kdy to bude nutné, čímž se dále zvýší a zefektivní logistické schopnosti armády.

<https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-zakon--ktery-rozsiruje-moznost-z-apoleni-obyvatel-do-obrany-statu-241501>